

Γενική Συνέλευση ΣΕΒ

**Ομιλία Προέδρου
κ. Οδυσσέα Κυριακόπουλου**

Τετάρτη 14 Μαΐου 2003

Εξοχότατε κ. Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών, η ανεξάρτητη, εργοδοτική οργάνωση που εκφράζει το συλλογικό όραμα της βιομηχανικής και ευρύτερα της επιχειρηματικής κοινότητας της χώρας, στοχεύει στη διαρκή βελτίωση του οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Διαμορφώνει θέσεις και προβληματισμούς που εκφράζουν τον επιχειρηματικό κόσμο. Προωθεί τις θέσεις αυτές προς την κοινωνία, τη δημόσια διοίκηση, τους άλλους κοινωνικούς εταίρους, τους ευρωπαϊκούς και τους παγκόσμιους οργανισμούς. Υποστηρίζει με αυτό τον τρόπο την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στη χώρα μας.

Σήμερα, θα αναφερθώ στα εξής θέματα :

- 1. Το διεθνές περιβάλλον και η Ελληνική οικονομία**
- 2. Η Διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση**
- 3. Οι προτεραιότητες της ελληνικής οικονομίας**
- 4. Η σημασία της βιομηχανίας, της επιχειρηματικότητας και του ανταγωνισμού**
- 5. Ο κοινωνικός διάλογος και η συναίνεση**
- 6. Ο ρόλος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών σήμερα.**

1. Το διεθνές περιβάλλον και η Ελληνική οικονομία

Ο κόσμος σήμερα χαρακτηρίζεται μεταξύ άλλων από ανασφάλεια και μια σοβαρή επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας. Υπάρχει σημαντική αβεβαιότητα στη Μ. Ανατολή, στις σχέσεις ΗΠΑ και Ε.Ε., στις τιμές του πετρελαίου. Έγινε προφανής η αδυναμία της Ε.Ε. να χαράσσει κοινή εξωτερική και αμυντική πολιτική. Όλα αυτά επέδρασαν αρνητικά στις επενδύσεις και την ανάπτυξη. Αρνητικές ήταν οι επιδόσεις στις περισσότερες χρηματιστηριακές αγορές και όπως ήταν φυσικό οι επενδυτές εστράφησαν σε τοποθετήσεις οι οποίες ενέχουν μικρότερο επενδυτικό κίνδυνο.

Το παγκόσμιο ΑΕΠ, για το 2002, υπολογίζεται ότι αυξήθηκε με ρυθμό αισθητά χαμηλότερο από το μέσο όρο της προηγούμενης πενταετίας, ενώ παρουσίασε σημαντικές διαφορές από χώρα σε χώρα. Στη ζώνη του ευρώ, το ΑΕΠ αυξήθηκε οριακά, με ρυθμό 0,8% και σ' ολόκληρη την Ε.Ε. μόλις 1%. Υψηλότερος ήταν ο ρυθμός ανάπτυξης στις υπό ένταξη στην Ε.Ε. χώρες, στις ΗΠΑ, στην Κίνα και στις περισσότερες αναδυόμενες οικονομίες της Ασίας.

Θα πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της Έκθεσης της Τραπέζης της Ελλάδος, η ελληνική οικονομία δείχνει αξιόλογες αντοχές σε ένα ιδιαίτερα ασταθές παγκόσμιο περιβάλλον. Το 2002 ο ρυθμός ανόδου του ΑΕΠ διατηρήθηκε στο 4%. Η άνοδος στηρίχθηκε στις ιδιωτικές και στις δημόσιες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στους τομείς των κατασκευών και των υπηρεσιών, ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Στηρίχθηκε επίσης στην αύξηση της εγχώριας ζήτησης και στις σημαντικές εισροές πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Για τρίτο κατά σειρά έτος ο πληθωρισμός παρέμεινε, σημαντικά υψηλότερος από το επίπεδο που κρίνεται συμβατό με την συμμετοχή στην ΟΝΕ και την νέα συναλλαγματική πραγματικότητα της χώρας. Η απόκλιση δεν οφείλεται μόνο στο γεγονός ότι η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε μεγαλύτερη ανάπτυξη από ό,τι στις χώρες στη ζώνη του ευρώ, αλλά και σε μονιμότερους παράγοντες διαρθρωτικού χαρακτήρα όπως είναι η μη αποτελεσματική λειτουργία των αγορών, ο ανεπαρκής ανταγωνισμός και ενδεχομένως η υπερβάλλουσα ζήτηση.

Στο δημόσιο τομέα όπου δεν μετράται η παραγωγικότητα, οι δαπάνες του κράτους για αμοιβές ξεπέρασαν το διπλάσιο του πληθωρισμού και κατά πολύ τις αυξήσεις που προέβλεπε η ΓΣΣΕ για τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Η γραφειοκρατία, η πολυνομία, ο πληθωρισμός και η διαφθορά επιβαρύνουν σημαντικά την ελληνική μεταποίηση. Γενικότερα το πρόσθετο κόστος του σπάταλου και μη αποτελεσματικού κράτους αλλά και το κόστος κάθε λανθασμένης νομοθετικής παρέμβασης στην οικονομία (π.χ. υπερωρίες) καλείται συνεχώς να απορροφήσει κάθε ιδιωτική επιχείρηση. Το εμπορικό μας έλλειμμα διευρύνεται ανησυχητικά. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε το 2002 και διαμορφώθηκε σε 6,1% του ΑΕΠ! Η κατάσταση χειροτερεύει. Το 2003 το έλλειμμα του πραγματικού εξωτερικού ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών προβλέπεται ότι θα είναι ακόμα μεγαλύτερο.

Εκτιμάται για το 2003 ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας θα παραμείνει υψηλός (3,5%) και θα στηριχθεί και πάλι στην αύξηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων που έχουν σχέση με τους Ολυμπιακούς Αγώνες, στην προβλεπόμενη αύξηση των πραγματικών αποδοχών, στη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης των μισθωτών, αλλά και σε μικρή αύξηση της απασχόλησης. Δυστυχώς προβλέπεται και πάλι περαιτέρω αύξηση του πληθωρισμού.

Οι εξελίξεις αυτές της εθνικής οικονομίας δεν δικαιολογούν ούτε εφησυχασμούς ούτε πανηγυρισμούς ούτε καταστροφολογία. Πρέπει να προβληματιστούμε όλοι, γιατί δυστυχώς αποδεικνύουν ότι συνεχίζουμε να μη δίνουμε ως κοινωνία την απαραίτητη σημασία στην ανταγωνιστικότητα μας.

Όπως είπε ο διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος, τα σημαντικά οικονομικά οφέλη που μπορούν να αναμένονται από τη συμμετοχή της χώρας στην ΟΝΕ και από την διεύρυνση της Ε.Ε., δεν θα προκύψουν αυτομάτως, αλλά θα εξαρτηθούν από την προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών, το δυναμισμό της ελληνικής οικονομίας και γενικότερα από την ικανότητα προσαρμογής μας στις νέες ανταγωνιστικές συνθήκες. Παρά τη σημαντική βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων των τελευταίων χρόνων, ορισμένα προβλήματα έχουν λάβει δυστυχώς χρόνιο και διαρθρωτικό χαρακτήρα. Γι' αυτό χρειάζεται να ληφθούν δύσκολες αποφάσεις για αναδιαρθρώσεις, μεταρρυθμίσεις, αλλαγές σε κανονισμούς και διαδικασίες και επανεξέταση της όλης δομής της δημόσιας διοίκησης.

2. Η Διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση

Η Ευρώπη των 25 είναι πλέον μια νέα ιστορική πραγματικότητα που θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό και τις δικές μας προοπτικές ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια. Γι' αυτό είναι, πιστεύω, απαραίτητο να αναλύσουμε τις επιπτώσεις που θα έχει η διεύρυνση στην ελληνική οικονομία και στην ανταγωνιστικότητά της.

Ο ΣΕΒ προσδοκά ότι από την διεύρυνση θα δημιουργηθεί μια νέα αναπτυξιακή δυναμική για ολόκληρη την Ε.Ε.. Όμως η διεύρυνση θα προκαλέσει σοβαρές ανακατατάξεις. Όλες οι χώρες, με διαφορετική ένταση η κάθε μια, θα αντιμετωπίσουν νέα προβλήματα από τον ανταγωνισμό, που θα προέλθει αυτή την φορά, κυρίως από τα νέα μέλη.

Είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό το γεγονός ότι ήδη αρκετές από τις νέες χώρες-μέλη της Ε.Ε. προηγούνται έναντι της Ελλάδος στις διεθνείς μελέτες ανταγωνιστικότητας των οικονομιών, έχουν σημαντικά χαμηλότερο δημόσιο χρέος, είναι πλησιέστερα στις μεγάλες ευρωπαϊκές αγορές, έχουν καλύτερη παιδεία, χαμηλότερο εργατικό κόστος, επενδύουν πολλά περισσότερα στην έρευνα και την καινοτομία. Ως επακόλουθο αυτών, προσελκύουν σημαντικά μεγαλύτερες και περισσότερες ξένες επενδύσεις απ' ό,τι η χώρα μας.

Όσον αφορά στην ελληνική οικονομία, ένα πρώτο ζήτημα είναι τα κέρδη και οι απώλειες που ενδέχεται να υποστεί από τον αυξημένο ανταγωνισμό. Ένα δεύτερο ζήτημα είναι η ενδεχόμενη αναθεώρηση των ευρωπαϊκών πολιτικών, που θα καταστεί αναγκαία μετά τη διεύρυνση.

Αρχίζοντας με την Κοινή Αγροτική Πολιτική, σημειώνουμε ότι η αναθεώρηση είναι βέβαιη και θα έχει ως βασικούς στόχους αφενός την περαιτέρω συμπίεση του συνολικού κόστους για την Ε.Ε. και αφετέρου τη μετατροπή της σε εργαλείο ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και όχι απλής μεταφοράς εισοδημάτων. Στα πλαίσια μιας τέτοιας αναθεώρησης, οι ροές προς την Ελλάδα, έστω και στο τέλος της δεκαετίας, είναι αναμενόμενο να μειωθούν.

Στο σημείο αυτό αναδεικνύεται το σοβαρό πρόβλημα της εναλλακτικής απασχόλησης πληθυσμών της χώρας που εξαρτώνται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τη γεωργία.

Οι επιπτώσεις της διεύρυνσης στις ροές προς τον αγροτικό τομέα δεν θα είναι άμεσες. Αυτό δεν σημαίνει ότι η εκπόνηση μίας άλλης πολιτικής μπορεί να καθυστερήσει. Οι επιπτώσεις όμως στην περιφερειακή πολιτική θα γίνουν αισθητές μετά το Γ' ΚΠΣ. Με τη διεύρυνση οι νέες χώρες θα είναι επιλέξιμες, σχεδόν στο σύνολο τους, για ενίσχυση από τα διαρθρωτικά ταμεία. Εξάλλου καθώς μειώνεται ο μέσος όρος του κοινοτικού ΑΕΠ, πολλές ελληνικές περιφέρειες δεν θα είναι πλέον επιλέξιμες για ενίσχυση από τα ταμεία αυτά.

Το επόμενο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης θα είναι σημαντικά περιορισμένο σε σχέση με το σημερινό.

Αυτές οι εξελίξεις τροφοδοτούν τις ανησυχίες για τη διατηρησιμότητα των σημερινών υψηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης μετά το 2006. Κι' αυτό διότι οι κοινοτικοί πόροι αποτελούν ένα σημαντικό παράγοντα που τροφοδοτεί τους ταχείς ρυθμούς ανόδου του ΑΕΠ. Ο δραστικός περιορισμός των πόρων αυτών είναι βέβαιος και επιβάλλει την αναζήτηση νέων πηγών ανάπτυξης και νέων τρόπων χρηματοδότησής τους.

Όλοι στην Ε.Ε. συμφωνούμε στην ανάγκη να επιτευχθούν οι στόχοι της Λισσαβόνας. Το όραμα είναι φιλόδοξο και κοινωνικά δίκαιο: να κάνουμε, δηλαδή, την Ευρώπη μέχρι το 2010 την πλέον ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία της γνώσης, που θα είναι ικανή να επιτυγχάνει ρυθμούς ανάπτυξης που θα εξασφαλίζουν περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας καθώς και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή.

Όμως το World Economic Forum, η UNICE και η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδειξαν προ μηνών με τις μελέτες που δημοσίευσαν, ότι μόνο στα κριτήρια που σχετίζονται με την κοινωνική συνοχή, η Ε.Ε. προηγείται διεθνώς, ενώ στα άλλα επτά από τα οκτώ βασικά κριτήρια που ορίσαμε στην Λισσαβόνα υστερεί έναντι των ΗΠΑ και πολλών άλλων χωρών του ΟΟΣΑ. Οι μεγαλύτερες διαφορές εντοπίζονται στο επιχειρηματικό περιβάλλον, στην έρευνα και την καινοτομία αλλά και στην προσφορά χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Οι μεγάλες ευρωπαϊκές βιομηχανίες, η UNICE και ο ΣΕΒ έκρουσαν τον κώδωνα του κινδύνου στην αρχή του έτους, και δήλωσαν ότι η έρευνα και οι επενδύσεις θα φύγουν οριστικά εκτός Ε.Ε. εάν δεν βελτιωθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον.

Η ελληνική προεδρία μέχρι στιγμής έχει ευτυχώς να δείξει πρόοδο σε αρκετούς τομείς, όπως είναι η πολιτική συμφωνία για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, η χάρτα για τις μικρές επιχειρήσεις που στοχεύει στην ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, οι νέες ευρωπαϊκές στρατηγικές για την απασχόληση και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Όμως η εαρινή σύνοδος του Συμβουλίου Κορυφής της Ε.Ε., που παρακολουθεί την υλοποίηση των στόχων της Λισσαβόνας, επισκιάστηκε φέτος από τα γεγονότα στο Ιράκ και τις διαμαρτυρίες σ' όλη την Ευρώπη κατά του πολέμου.

Δυστυχώς πιο πρόσφατες εκτιμήσεις δείχνουν ότι η Ε.Ε. όχι μόνο δεν θα φθάσει τις ΗΠΑ στο τέλος της δεκαετίας, αλλά την επόμενη δεκαετία (2010 - 2020) η ψαλίδα θα ανοίξει ακόμα περισσότερο κυρίως λόγω δημογραφικών εξελίξεων. Μόνο εκ της γήρανσης του πληθυσμού οι δαπάνες για συντάξεις τα προσεχή χρόνια θα αυξηθούν σημαντικά. Μεγαλύτερη απασχόληση και διατηρήσιμη ανάπτυξη δεν μπορούν να επιτευχθούν χωρίς σημαντικές αναθεωρήσεις, σχεδόν σε όλα τα Ευρωπαϊκά ασφαλιστικά συστήματα, χωρίς συγκράτηση στις δημόσιες δαπάνες, χωρίς μεγαλύτερη προσαρμοστικότητα στις αλλαγές.

Ελπίζουμε ότι η σύνοδος κορυφής της Θεσσαλονίκης θα θέσει νέα ώθηση στα θέματα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Το κεντρικό μήνυμα των ευρωπαϊκών

επιχειρήσεων που εκφράζει η UNICE στους ηγέτες της Ευρώπης είναι: ανεβάστε τον πήχη και στοχεύσατε σε μεγαλύτερη ανάπτυξη σε όλη την Ευρώπη. Απ' αυτό θα εξαρτηθεί και η ικανότητά μας να ικανοποιήσουμε μελλοντικά τις προσδοκίες κάθε ευρωπαίου πολίτη, αλλά και όσων προσβλέπουν στην Ευρώπη για ένα καλύτερο μέλλον.

3. Οι προτεραιότητες της Ελληνικής οικονομίας

Όπως απέδειξε η πρόσφατη εμπειρία με την κρίση στο Ιράκ, η σύντομη διάρκεια του πολέμου και η έξοδος από το μακρύ χειμώνα απομάκρυναν τον κίνδυνο περαιτέρω πετρελαϊκών ανατιμήσεων. Σταθήκαμε αντίθετοι στα έκτακτα οικονομικά μέτρα λόγω του πολέμου και η εξέλιξη των γεγονότων μας δίκαιωσε. Η άμυνά μας απέναντι σε κάθε αρνητική διεθνή οικονομική συγκυρία δεν μπορεί να είναι έκτακτα μέτρα, αλλά μακροπρόθεσμες πολιτικές που θα στοχεύουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, στην ουσιαστική μείωση του χρέους και στη διατήρηση, μετά τη μείωση των διαρθρωτικών κονδυλίων, των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης. Η επίτευξη πραγματικής σύγκλισης προϋποθέτει μεταξύ άλλων, τη σημαντική αύξηση της εξαγωγικής μας επίδοσης και τον περιορισμό του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Πρέπει να διαμορφώσουμε έγκαιρα τις συνθήκες που θα μας επιτρέψουν να αντιμετωπίσουμε τις εξωτερικές ανισοροπίες, όχι μόνο ελέγχοντας την εγχώρια ζήτηση, αλλά και προωθώντας τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών. Βασική προϋπόθεση ενίσχυσης του εξαγωγικού προσανατολισμού της οικονομίας είναι η βελτίωση της ποιότητας, η σωστή μελέτη και προσέγγιση των ξένων αγορών και η προσέλκυση άμεσων επενδύσεων από το εξωτερικό και την Ελλάδα. Είναι ανησυχητικό ότι οι ξένες άμεσες επενδύσεις στη χώρα μας από 1,6 δις δολάρια το 2001, μειώθηκαν σε 1,3 δις δολάρια (1% του ΑΕΠ) το 2002. Υστερούμε δηλαδή στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων και έναντι χωρών όπως η Φινλανδία (\$7,6 δις), η Αυστρία (\$5,5 δις), η Πορτογαλία, η Ουγγαρία, η Σλοβακία και η Δημοκρατία της Τσεχίας.

Το βασικό λοιπόν ερώτημα για την Ελλάδα σήμερα είναι: Τι μέτρα πρέπει να πάρουμε τώρα, ώστε να διατηρηθούν οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας και να επιτευχθεί ο στόχος της πραγματικής σύγκλισης; Η απάντηση που δίνει ο ΣΕΒ είναι η προώθηση πολιτικών όπως :

1. Η προσαρμογή της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στις ανάγκες της παραγωγής με έμφαση στις νέες τεχνολογίες.
2. Η περαιτέρω μείωση του δημόσιου τομέα και η υπαγωγή του κατά το μάλλον ή ήττον στη λογική της αγοράς.
3. Η απελευθέρωση των δημιουργικών δυνάμεων της κοινωνίας με την άρση όλων των αγκυλώσεων και αντικινήτρων του κανονιστικού περιβάλλοντος και κυρίως με τη συστηματική και συνεχή μείωση της τεράστιας γραφειοκρατίας (deregulation)
4. Η πάταξη της διαφθοράς και η ενίσχυση της διαφάνειας.
5. Η μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης όσων παράγουν έργο.
6. Η αύξηση της ευελιξίας της αγοράς εργασίας
7. Ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός σε όλα τα επίπεδα δημόσιας διοίκησης και σε όλους τους τομείς.

Επιτρέψτε μου να αναφερθώ ιδιαίτερα στο μείζον θέμα της παιδείας. Στη σημερινή κοινωνία της γνώσης είναι αναγκαία :

1. Η σημαντική αύξηση και η καλύτερη κατανομή και αξιοποίηση των δαπανών για την παιδεία και την επαγγελματική κατάρτιση.
2. Η αποτελεσματικότερη σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος και των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης με τις ανάγκες της παραγωγής.
3. Η πλήρης εξοικείωση των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και το διαδίκτυο.
4. Η οργάνωση και ενθάρρυνση της δια βίου εκπαίδευσης.
5. Το άνοιγμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στον ιδιωτικό τομέα και η ενθάρρυνση της διασύνδεσής της με την αγορά.
6. Η επέκταση του πιλοτικού σήμερα προγράμματος για την επιχειρηματικότητα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε όλη την επικράτεια και η ένταξή του στον κύριο κορμό των μαθημάτων.

Κυρίες και κύριοι,

Χρειαζόμαστε επειγόντως ένα σύγχρονο κράτος φιλικό στην επιχειρηματικότητα. Όχι ένα κράτος επιχειρηματία αλλά ένα κράτος που συστηματικά θα αίρει τα υπάρχοντα εμπόδια και θα ενθαρρύνει έμπρακτα κάθε υγιή επιχειρηματική προσπάθεια. Αυτός είναι ο κύριος αναπτυξιακός ρόλος του σύγχρονου κράτους. Δυστυχώς υπάρχουν ακόμα πολλά αντικίνητρα όπως επίσης και μία αντίληψη περί δημόσιου συμφέροντος η οποία αποθαρρύνει ιδιώτες επενδυτές να πραγματοποιούν επενδύσεις σε πάρα πολλούς τομείς. Η μόνη επιχειρηματική δράση του δημοσίου που δικαιολογείται στην εποχή μας είναι η σύμπραξη του δημόσιου τομέα με τον ιδιωτικό για επενδύσεις που κρίνονται σημαντικές για την ανάπτυξη, αλλά είναι βραδείας ή αμφίβολης απόδοσης και μεγάλου επιχειρηματικού ρίσκου.

Αναγνωρίζουμε ότι έχουν ήδη γίνει σημαντικά βήματα, όπως η μεγάλη φορολογική μεταρρύθμιση που είναι σε εξέλιξη, η λειτουργία των κέντρων εξυπηρέτησης πολιτών, η μετοχοποίηση κάποιων ΔΕΚΟ, η ιδιωτικοποίηση μεγάλων επιχειρήσεων, η κατάργηση κρατικών μονοπωλίων σε ορισμένους τομείς της οικονομίας όπως οι τηλεπικοινωνίες, η μερική εφαρμογή κριτηρίων αγοράς για την πρόσληψη στελεχών σε δημόσιες επιχειρήσεις. Όμως οι ρυθμοί είναι αργοί και αβέβαιοι. Πέρα από τις επιτυχίες υπάρχουν και αστοχίες και αποτυχίες όπως ο εργασιακός νόμος που αφορά στις υπερωρίες, η απόπειρα πώλησης πακέτου μετοχών των ΕΛΠΕ και της ΔΕΠΑ όπου το κράτος θέλει να διατηρεί τη διοίκησή τους αντί να παίξει το ρόλο του ελεγκτού και να αφήσει τους ιδιώτες επενδυτές να διοικήσουν.

Το κράτος συνεχίζει να μην εμπνέει την αξιοπιστία και την ασφάλεια που απαιτεί ο κάθε επενδυτής, ο κάθε επιχειρηματίας. Δεν δικαιολογείται καθυστέρηση του κράτους στην πληρωμή των προμηθευτών του, στην επιστροφή του Φ.Π.Α. και άλλων φόρων, στην καταβολή των επιδοτήσεων.

Εξαιρετικά ανασταλτικοί παράγοντες για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων και την ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικότητας είναι η διαπλοκολογία, η έλλειψη διαφάνειας και η εξάπλωση της διαφθοράς.

Δεν αναφέρομαι εδώ στις τρέχουσες υποθέσεις που απασχολούν την κοινή γνώμη και για τις οποίες ήδη έχει επιληφθεί η δικαιοσύνη. Το πρόβλημα είναι κυρίως η καθημερινότητα στην αγορά και τον κόσμο των επιχειρήσεων, όπου η παροχή στοιχειωδών υπηρεσιών του δημοσίου γίνεται αντικείμενο συναλλαγής. Δεν είναι δικής μας αρμοδιότητας να τοποθετηθούμε επί της ουσίας για το ποιοι δημόσιοι λειτουργοί ή επιχειρηματίες είναι ένοχοι ή αθώοι. Γεγονός είναι ότι : το κλίμα είναι αρνητικό, οι επιχειρηματίες βιώνουν καθημερινά δυσάρεστες εμπειρίες και κάτω από τέτοιες συνθήκες, ανάπτυξη, επενδύσεις και εκσυγχρονισμός δεν προάγονται.

Άλλωστε παρόμοια προβλήματα αντιμετωπίζει καθημερινά και ο απλός πολίτης.

Φυσικά το θέμα της διαφάνειας δεν αφορά μόνο τους δημόσιους λειτουργούς αλλά και πολλούς ιδιώτες που είναι πρόθυμοι να εκμαυλίσουν συνειδήσεις για να επιτύχουν τους στόχους τους.

Κυβέρνηση, αντιπολίτευση και δικαιοσύνη πρέπει να κινηθούν άμεσα και αποφασιστικά για την καταπολέμηση της διαφθοράς. **Ο ΣΕΒ είναι έτοιμος να συμμετάσχει σε κάθε προσπάθεια που θα καταπολεμά τη διαφθορά και θα ενισχύει τη διαφάνεια.**

Προτείνουμε την καθιέρωση και στο δημόσιο των λογιστικών προτύπων που ισχύουν για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, την ανά τρίμηνο δημοσίευση οικονομικών καταστάσεων κάθε οικονομικής μονάδος του δημοσίου και τον έλεγχο από ορκωτούς λογιστές, που αφενός θα περιορίσουν τη σπατάλη, αφετέρου θα επιτρέψουν την αξιολόγηση των στελεχών και θα περιορίσουν τη διαφθορά. Επίσης η ένταξη των σύγχρονων τεχνολογιών σε όλο το εύρος των δημόσιων οργανισμών και προμηθειών του δημοσίου θα συμβάλλουν στη διαφάνεια.

Οι επενδύσεις στη χώρα μας αποθαρρύνονται και από το ότι δεν έχει βρεθεί ακόμα η χρυσή τομή μεταξύ της προώθησης της ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος. Η κοινωνία δεν εμπιστεύεται το αδιάβλητο των ελεγκτικών μηχανισμών του κράτους. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τη μεγάλη δυσκολία με την οποία εκδίδονται οι απαραίτητες άδειες ή εγκρίνονται οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων αλλά και τη λειτουργία της δικαιοσύνης και ιδιαίτερα του Συμβουλίου της Επικρατείας που πολλές φορές ανατρέπει τις αποφάσεις της δημόσιας διοίκησης.

Αναμένουμε όλοι να ολοκληρωθεί η φορολογική μεταρρύθμιση με καθιέρωση και του ΦΠΑ και στην οικοδομή. Η κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει, όπως έχει υποσχεθεί, στην πλήρη κωδικοποίηση της φορολογικής νομοθεσίας μόλις ολοκληρωθεί η μεταρρύθμιση για να ενισχυθεί και η διαφάνεια αλλά και η αποτελεσματικότητα των ελεγκτικών αρχών.

Καλό θα ήταν να καλέσουμε την επιτροπή, που έκανε τις προτάσεις πάνω στις οποίες βασίστηκε η μεταρρύθμιση (Γεωργακόπουλου) να κρίνει την πρόοδο, να επαναξιολογήσει την ανταγωνιστικότητα του φορολογικού μας συστήματος τώρα, μετά από τα μέτρα που λήφθηκαν, και να δώσει νέα ώθηση στις μεταρρυθμίσεις. Για να κτίσουμε την εμπιστοσύνη στο σύστημα και στο κράτος είναι καιρός να καταργήσουμε και τις φορολογικές διαφορές που προκύπτουν σε κάθε έλεγχο. Προτείνουμε ένα νέο πανελλαδικό στόχο:

Το 50% των ελέγχων να μην καταλήγουν σε φορολογικές διαφορές αλλά σε συστάσεις και προτάσεις δεσμευτικού χαρακτήρα για τις φορολογικές αρχές και το φορολογούμενο.

Ένα άλλο πολύ δύσκολο θέμα που δεν έχει βραχυπρόθεσμο αποτέλεσμα, έχει όμως σημαντικό πολιτικό κόστος και πολύ σοβαρές επιπτώσεις στην κοινωνία και επί του οποίου φαίνεται να αποφεύγουν κυβέρνηση και αντιπολίτευση να τοποθετηθούν προεκλογικά, είναι η ανάγκη να προχωρήσει η ασφαλιστική μεταρρύθμιση. Η δημιουργία δεύτερου και τρίτου πυλώνα ασφάλισης με κεφαλαιοποιητικά χαρακτηριστικά θα βοηθήσει την ανάπτυξη της οικονομίας διότι θα στηρίξει και την κεφαλαιαγορά.

Όλα όσα προανέφερα αποτελούν εδώ και καιρό κοινό τόπο. Όλοι συμφωνούν ότι αυτές πράγματι είναι οι ανάγκες της ελληνικής οικονομίας και ότι αυτές είναι οι ενδεδειγμένες λύσεις.

Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, που θα μιλήσει απ' αυτό το βήμα σε λίγο, εντοπίζει συχνά, με σαφήνεια, τα ίδια προβλήματα και αναφέρεται σε λύσεις με τις οποίες πολλές φορές συμφωνούμε. Εξάλλου και η Αντιπολίτευση, που είχαμε την ευκαιρία να ακούσουμε τις θέσεις της σήμερα το πρωί, δεν φαίνεται να διαφοροποιείται στις βασικές κατευθύνσεις της οικονομικής πολιτικής, παρά τις όποιες αντιρρήσεις της για τους ρυθμούς και τον τρόπο εφαρμογής.

Οι λόγοι της απόστασης ανάμεσα στη μεγάλη σημασία που αποδίδουν όλοι στις διαρθρωτικές αλλαγές και στους βραδείς ρυθμούς με τους οποίους αυτές πραγματοποιούνται, θα πρέπει να αναζητηθούν στο "πολιτικό κόστος" που εκτιμούν κυβέρνηση και αξιωματική αντιπολίτευση ότι τις συνοδεύει.

Είναι αλήθεια ότι κάθε πρόταση για αλλαγή προκαλεί αβεβαιότητα και αντιδράσεις, που είναι κατανοητές σε ατομικό ή συντεχνιακό επίπεδο. Σε εθνικό όμως επίπεδο, η αβεβαιότητα αυτή εκμηδενίζεται καθώς τα οφέλη για το σύνολο της ελληνικής οικονομίας μπορεί να είναι σημαντικά και συνήθως υπερβαίνουν κατά πολύ τις όποιες βραχυπρόθεσμες και περιορισμένες αρνητικές επιπτώσεις που συνοδεύουν τις αλλαγές.

Η αδυναμία των εκάστοτε κυβερνήσεων πηγάζει εκ του ότι δεν κατάφεραν να πείσουν την κοινωνία για τις θετικές προοπτικές που διανοίγουν κάποιες αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές. Αντ' αυτού επιχειρείται συστηματικά ο κατευνασμός των όποιων αντιστάσεων με αναβολές, ταλαντεύσεις και πρόσκαιρους συμβιβασμούς που φυσικά δεν επιλύουν το πρόβλημα. Έτσι όμως δημιουργείται σε όλους τους παράγοντες της αγοράς η εντύπωση ότι η παρούσα κατάσταση θα διαιωνίζεται και ότι αναβάλλεται διαρκώς η πραγματοποίηση μιας "κρίσιμης μάζας" διαρθρωτικών αλλαγών. Εντύπωση η οποία ασφαλώς επιβαρύνει το επενδυτικό κλίμα.

Σ' αυτή τη μεγάλη πρόκληση που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία σήμερα πρέπει όλοι, ο καθένας στο δικό του στίβο, να απαντήσουμε με ένταση των προσπαθειών. Πρέπει όλοι να στηρίξουμε τη δημοσιονομική εξυγίανση και τη

διασφάλιση μακροοικονομικής σταθερότητας που είναι κρίσιμης σημασίας για την οικονομική πρόοδο της χώρας.

4. Η σημασία της βιομηχανίας, της επιχειρηματικότητας και του ανταγωνισμού

Η ελληνική βιομηχανία αύξησε τον όγκο παραγωγής της κατά 18% από το 1995 μέχρι σήμερα, στοιχείο που διαψεύδει τις αναφορές για αποβιομηχάνιση της χώρας. Οι εξελίξεις, όπως άλλωστε είναι φυσικό και αναμενόμενο, διαφέρουν από κλάδο σε κλάδο. Την ίδια αυτή περίοδο, η ένδυση μειώθηκε κατά 20% ενώ πολλοί άλλοι κλάδοι της μεταποίησης παρουσίασαν πραγματική ανάπτυξη. Σήμερα το μεγαλύτερο κλάδο της ελληνικής βιομηχανίας αποτελούν τα τρόφιμα που αντιπροσωπεύουν το 22% της ελληνικής παραγωγής.

Είναι προφανές ότι η ανάπτυξη της παραγωγής στον τόπο μας δεν μπορεί να βασίζεται σε χαμηλές αμοιβές αλλά σε εργατικό δυναμικό υψηλών δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που θα αμείβεται ανάλογα με την απόδοσή του. Για τις ελληνικές επιχειρήσεις, η διεύρυνση της Ε.Ε. και η παγκοσμιοποίηση των αγορών σημαίνουν ότι η οικονομική ενδοχώρα μας δεν μπορεί πλέον να είναι μόνο τα Βαλκάνια. Οι επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο ανταγωνίζονται για να εξασφαλίσουν ένα μεγαλύτερο μερίδιο, τόσο στην τοπική τους αγορά όσο και σε οποιαδήποτε άλλη και αναλόγως κατευθύνουν τα επιχειρηματικά τους σχέδια.

Οι επιχειρήσεις που ξεχωρίζουν παγκοσμίως είναι ευαίσθητες στο περιβάλλον, στηρίζουν την αειφόρο ανάπτυξη, αναπτύσσουν εθελοντικά κοινωνική δράση και δημοσιοποιούν τον κοινωνικό τους ισολογισμό.

Τη χρονιά που πέρασε, μετά την Εηρον, όλος ο κόσμος έχει στρέψει την προσοχή του στα σημαντικά θέματα που σχετίζονται με την αξιοπιστία των οικονομικών στοιχείων και το ρόλο των Διοικητικών Συμβουλίων, κυρίως των επιχειρήσεων των οποίων οι μετοχές είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης στα χρηματιστήρια. Στην Ελλάδα ο ΣΕΒ και η ΕΕΕΧΑΑ έχουν συμβάλει σχετικώς και η κυβέρνηση έχει λάβει τον τελευταίο χρόνο, μέτρα για τη θωράκιση της Κεφαλαιαγοράς, με έμφαση στην εταιρική διακυβέρνηση και στους ελεγκτικούς μηχανισμούς των επιχειρήσεων.

Παράλληλα ενισχύθηκαν οι κανόνες που περιορίζουν την εσωτερική πληροφόρηση και κάνουν διαφανείς τις πράξεις αυτών που διοικούν ή είναι μεγάλοι μέτοχοι. Εκκρεμεί το θέμα των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, όπου ο ΣΕΒ αναμένει σύντομα να οριστικοποιήσει η κυβέρνηση τα ενδεικνυόμενα μέτρα που, όχι μόνο θα επιτρέπουν την χρήση τους από τις επιχειρήσεις, αλλά και οι φορολογικές αρχές θα τα αναγνωρίσουν ως βάση υπολογισμού των φορολογικών τους υποχρεώσεων.

5. Ο κοινωνικός διάλογος και η συναίνεση

Όπως προανέφερα, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις δεν είναι εύκολα επιτεύξιμες γιατί συνεπάγονται οικονομικό και κοινωνικό κόστος και γιατί προϋποθέτουν αλλαγές σε καθιερωμένες αντιλήψεις και οικονομικές συμπεριφορές. Πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια από τους

κοινωνικούς εταίρους για να εξασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή συναίνεση και συνεργασία που θα οδηγήσουν στην προώθηση των μεταρρυθμίσεων, προκειμένου να βελτιωθούν περαιτέρω οι επιδόσεις της οικονομίας και να επιτευχθούν η πραγματική σύγκλιση και το υψηλό επίπεδο απασχόλησης.

Ποιες όμως είναι οι προϋποθέσεις ενός συνεχούς και εποικοδομητικού κοινωνικού διαλόγου; Είναι η ειλικρίνεια, η αμοιβαία εκτίμηση και η εμπιστοσύνη. Η εμπιστοσύνη κτίζεται με το χρόνο και απαιτεί: συνέπεια στις πράξεις μας, συνεχή επαγρύπνηση και προσοχή, διότι πολύ εύκολα χάνεται και τότε ο διάλογος σταματά να γίνεται εποικοδομητικός.

Η αποτελεσματικότητα της μακροοικονομικής πολιτικής θα εξαρτηθεί επίσης από τους κοινωνικούς εταίρους που στο τέλος του έτους θα διαπραγματευθούν τη νέα Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Πιστεύω ότι είμαστε όλοι ώριμοι και θα επιδιώξουμε να διασφαλίσουμε τα εισοδήματα των εργαζομένων, μέσα σε πλαίσια που δεν θα επιβαρύνουν τον πληθωρισμό και την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής παραγωγής. Άλλωστε όλοι γνωρίζουμε ότι μόνο έτσι θα αποτραπούν δυσμενείς συνέπειες για την απασχόληση, τις συντάξεις και τα πραγματικά εισοδήματα των εργαζομένων.

6. Ο ρόλος του ΣΕΒ σήμερα

Ο ΣΕΒ δραστηριοποιείται ενεργά στους εξής άξονες:

- Εκπροσωπεί συλλογικά τις επιχειρήσεις και παρεμβαίνει στις διεργασίες που διαμορφώνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον, τις εργασιακές σχέσεις και τον κοινωνικό διάλογο, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Υποστηρίζει τα Μέλη του και προωθεί συνεργασίες μεταξύ των, καθώς και με εταιρείες του εξωτερικού, αξιοποιώντας το παγκόσμιο δίκτυο με τις άλλες εργοδοτικές οργανώσεις που έχει αναπτύξει, κυρίως μέσω της UNICE.
- Προτρέπει τις επιχειρήσεις να αναλάβουν δράσεις κοινωνικής ευθύνης, για μια συνολική προσπάθεια αναβάθμισης του ανθρώπινου παράγοντα και της αειφόρου ανάπτυξης.
- Συνεισφέρει στην αναβάθμιση της παιδείας και του συστήματος κατάρτισης, ενώ καλλιεργεί το πνεύμα της επιχειρηματικότητας των νέων με συγκεκριμένες δράσεις στον τομέα της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Ως Πρόεδρος του ΣΕΒ, καλώ όλες τις επιχειρήσεις του τόπου να συνεχίσουν τη στρατηγική του τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού, μειώνοντας συστηματικά το κόστος παραγωγής, βελτιώνοντας την ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών που παρέχουν αλλά και επενδύοντας σε άλλα προϊόντα που θα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της παγκόσμιας αγοράς αύριο.

Κυρίες και Κύριοι,

Πριν ολοκληρώσω την ομιλία μου, θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα θέμα που θεωρώ εξαιρετικά σημαντικό. Οι επόμενοι έντεκα μήνες είναι θεωρητικά μήνες προεκλογικοί. Κάνουμε έκκληση σε όλες τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου να συμβάλουν στην όσο το δυνατό μεγαλύτερη προστασία της οικονομίας από τις τριβές του προεκλογικού αγώνα, τους λαϊκίστικους ανταγωνισμούς και την πλειοδοσία των υποσχέσεων. Αντίθετα, θεωρούμε την συγκυρία ιδανική ώστε να οργανωθεί μια ευρεία εθνική συζήτηση για την οικονομία και το μέλλον της.

Στη φάση της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν υπάρχουν πια περιθώρια για άλλες εξαγγελίες. Γνωρίζουμε πού πρέπει να πάμε και πώς. Τώρα πρέπει να δουλέψουμε για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα.

Στον τομέα της οικονομικής πολιτικής, χρειαζόμαστε καίριες αποφάσεις με σαφή στόχευση, άμεση εφαρμογή και δεσμευτικά χρονοδιαγράμματα. Χρειαζόμαστε σαφείς και έμπρακτες πρωτοβουλίες, οι οποίες θα καταδεικνύουν πειστικά την αποφασιστικότητα της οικονομικής πολιτικής να προχωρήσει με πολύ ταχύτερους ρυθμούς στις κατευθύνσεις που έχει η ίδια χαράξει. Αυτό θα συνέτεινε ουσιαστικά στη βελτίωση του κλίματος με την άρση παραγόντων και συνθηκών που λειτουργούν σήμερα αποτρεπτικά και θα ενεθάρρυνε έτσι τις παραγωγικές δυνάμεις του τόπου. Αν δεν το πράξουμε, η θέση που με τόσο κόπο καταλάβαμε στον σκληρό πυρήνα της Ευρώπης, θα αμφισβητηθεί στην πράξη. Το ενδεχόμενο αυτό πρέπει με τις επιλογές μας και τις πράξεις μας να το αποτρέψουμε.

Εμείς, ως εκπρόσωποι της ελληνικής επιχειρηματικής κοινότητας και υπεύθυνοι κοινωνικοί εταίροι, θα συμπράξουμε με κάθε προσπάθεια που στοχεύει στη βελτίωση του οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος της πατρίδας μας.
Σας ευχαριστώ